

Motion till riksdagen 2021/22:2783

av Mikael Oscarsson (KD)

Elförsörjning i Uppsala län

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att Uppsala säkerställs tillräcklig reservkapacitet genom att i ägardialogen verka för att Vattenfall även framgent ska tillhandahålla lokal kraftvärmeproduktion och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att Uppsala får tillräckligt mycket el och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I höstas uppuktade Länsstyrelsen i Uppsala län, Region Uppsala och Uppsala kommun regeringen rörande problematiken med effektbrist i Uppsala län och behovet av att säkerställa lokal kraftvärmeproduktion och reservkapacitet i landets fjärde största stad.

I skrivelsen konstaterar Uppsala kommun att den kraftturbin på 120 megawatt som nu avvecklas 2021/2022 under lång tid (sedan 1973) levererat betydande effekt för både Uppsala stad och omgivningar, vilket utgör en stor del av länet som helhet i fråga om befolkning och verksamheter. Kraftturbinens kapacitet var upp till 100 megawatt för ett område där abonnemanget mot stamnätet är strax under 300 megawatt, dvs bidrar med 25 procent av effektbehovet vintertid. All kapacitet på stamnätet utnyttjas, och de senaste åren har dessutom mer kapacitet medgivits periodvis från stamnätet.

Ett år senare har regeringen inte svarat på denna skrivelse. Är det för att man saknar svar?

Kraftturbinen som nu avvecklas har dessutom fungerat som reserv vid bortfall av el från nätet. Vattenfall har bedömt att kraftturbinen med dess panna inte har förutsättningar att drivas vidare och inte kommer att ersättas med en ny, vilket gör att större delen av kraftvärmeproduktionen i Uppsala avvecklas.

Samtidigt står Uppsala inför utmaningar vad gäller effektkapacitet i det nationella nätet. Det är glädjande att Svenska kraftnät nu tagit investeringsbeslut som stegvis kommer att öka kapaciteten från regionnätsföretagen i området redan år 2024.

Löser sig då allt till 2024? Det enkla svaret på den frågan är nej. Med tillskottet 2024 bedöms läget inte längre vara akut för att klara av dagens situation. Men då tar vi inte höjd för utveckling, klimatomställning, företagsetableringar och bostadsbyggande. Ska Uppsala län klara att ställa om transportsektorn med dess tunga transporter, så räcker inte kapaciteten till. Lägg därtill till 53 000 nya bostäder enligt fyrsårsavtalet mellan regeringen och länets kommuner, samt företagsetableringar och klimatomställningens krav på elektrifiering. Då ser vi att regeringens ekvation inte går ihop.

Uppsala läns kommuner och region har höga ambitioner för att ställa om sin verksamhet för att bl.a. leva upp till Parisavtalet. Exempelvis har Region Uppsala haft som målsättning att ha helt klimatneutrala transporter och kollektivtrafik till 2020. Detta klarar man inte pga. effektbristen. Avsikten har varit att bl.a. införa 60 klimatneutrala elbussar i Uppsala. Nu har man fått effekt för 12 st. under förutsättning att man lovar att ransonera elen och bara ladda bussarna på natten. Råkar man ladda en buss dagtid riskerar man att få betala vite.

Faktum är att under den här regeringens styre har utvecklingen i denna fråga backat. Vi ser hur den lokala kraftvärmeproduktionen avvecklats som en konsekvens av regeringens politik.

Vi ser hur säkerhetsläget i vårt närområde successivt försämrats under det senaste decenniet. Att då enbart på affärsmässiga grunder låta Vattenfall avveckla kraftvärmeproduktionen i Sveriges fjärde största stad är en kortsiktig och oklok politik som förvärrar eleffektproblematiken för länet, men det är också en naiv inställning till vår krisberedskap och helt tondövt inför det förändrade säkerhetsläget och Sveriges behov av ett stärkt civilt försvar.

Mikael Oscarsson (KD)